

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА И ШВЕДСКАТА ВЛАДА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Македонската влада и Шведската влада за поттикнување и заемна заштита на инвестициите,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 25 јуни 1998 година.

Број 07-2628/1
25 јуни 1998 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Тито Петковски, с.р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА И ШВЕДСКАТА ВЛАДА ЗА ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАЕМНА ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Македонската влада и Шведската влада за поттикнување и заемна заштита на инвестициите, склучен на 7 мај 1998 година во Скопје.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, шведски и английски јазик гласи:

Д О Г О В О Р
меѓу
МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА
и
ШВЕДСКАТА ВЛАДА
за поттикнување и заемна заштита на инвестициите

Македонската Влада и Шведската Влада

со желба за зајакнување на стопанската соработка во заеднички интерес на двете земји и да се создадат праведни и еднакви услови за инвестирање на инвеститори на едната договорна страна на територијата на другата,

имајќи предвид дека поттикнувањето и заемната заштита на такви инвестиции се во полза на проширувањето на економските односи меѓу двете договорни страни и го стимулираат поттикнување на вложувањето,

се договорија за следното:

Член 1
ДЕФИНИЦИИ

За целите на овој договор:

(1) "инвестиција" означува било кој имот кој е во сопственост или е контролиран, вложен директно или индиректно од вложувачот на едната договорна страна, на територијата на другата договорна страна под услов вложувањето да е извршено според законите и прописите на другата договорна страна, а особено, но не исклучително, ќе опфаќа:

(а) движен и недвижен имот, како и други стварни права, како што се хипотека, залог, рачен залог, права на плодоујивање и слични права;

(б) акции и други видови на учество во друштва;

(в) право на пари или други услуги кои имаат економска вредност;

(г) права за интелектуална сопственост, технички процеси, заштитни знаци, know-how, good will и други слични права;

(д) деловни концесии кои произлегуваат од закон, административни одлуки или од договор, вклучувајќи концесии за истражување, развој, добивање или експлоатација на природните ресурси.

Промената на формата на имотот во која тој е инвестиран не го менува нивното свойство на инвестиции.

Опремата, која според договор за лизинг е ставена на располагање на закупопримачот на територијата на едната договорна страна од страна на закуподавачот, кој е инвеститор од другата договорна страна, нема да се третира понеповолно од инвестиција.

(2) "инвеститор" значи:

(а) било кое физичко лице кое е државјанин на едната договорна страна според нејзините закони; и

(б) било кое правно лице организирано или основано според законите на секоја договорна страна, или организирано или основано според законите на друга земја со приоритетен интерес како инвеститор на било која договорна страна.

(3) "приход" значи износ кој се остварува од инвестиција, а особено, но не исклучително, вклучува профит, камата, капитални добивки, дивиденди, лиценци и други надоместоци, како и реинвестиран приход.

(4) "територија" ја подразбира територијата на секоја договорна страна како и ексклузивната економска зона, морското

дно и подморјето, врз кои, во согласност со меѓународното право, секоја од договорните страни ги остварува своите суверени права и јурисдикција.

Член 2

ПОТТИКНУВАЊЕ И ЗАШТИТА НА ИНВЕСТИЦИИИ

(1) Секоја договорна страна, во склад со својата општа политика во полето на странските инвестиции на својата територија ќе ги поттикнува инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна и ќе ги одобрува таквите инвестиции во согласност со своето законодавство.

(2) Во склад со законите и прописите за влез и престој на странци, физичките лица кои работат за инвеститор од едната договорна страна, како и членовите на нивните домаќинства, ќе им биде одобрено да влезат, да останат и да ја напуштат територијата на другата договорна страна со цел за вршење активности поврзани со инвестиции на територијата на таа договорна страна.

(3) Секоја договорна страна ќе обезбеди правичен и еднаков третман на инвестициите на инвеститори од другата договорна страна во секое време и нема со неоправдани и неправични мерки да влијае на управувањето, одржувањето, употребата, користењето или располагање како и стекнување на стоки и услуги и продажбата на нивното производство преку неприфатливи или дискриминаторски мерки.

(4) Извршените инвестиции во согласност со законите и прописите на договорната страна на чија што територија се извршени, ќе уживаат целосна заштита од овој договор. Во никој случај една договорна страна нема да додели третман помалку поволен од оној кој се бара со меѓународното право.

(5) Повторно инвестираните приходи стекнати од инвестиции ќе имаат еднаков третман и заштита како инвестиција.

Член 3

НАЦИОНАЛЕН ТРЕТМАН И ТРЕТМАН НА НАЈПОВЛАСТЕНА НАЦИЈА

(1) Секоја договорна страна ќе примени во рамките на својата територија на инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна, третман што не е понеповолен од третманот што секоја договорна страна го дава на своите сопствени инвеститори или на инвеститори од трета држава, во зависност од тоа кој третман е поповолен.

(2) По исклучок на одредбите од став (1) на овој член, договорната страна која склучила или може да склучи договор за формирање на царинска унија, заеднички пазар или слободна трговска зона, ќе биде слободна да одобрува поповолен третман на инвестициите од инвеститори од државата или државите кои исто така се страни на горенаведените договори, или на инвеститори од некои од овие држави.

(3) Одредбите од став (1) од овој член нема да ја исклучуваат обврската на едната договорна страна да им даде на инвеститорите од другата договорна страна поволност од било каков третман, приоритет или привилегија која произлегува од меѓународен договор или аранжман кој целосно и главно се однесува на оданочувањето или од внатрешното законодавство кое целосно и главно се однесува на оданочувањето.

Член 4

ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА И НАДОМЕСТОК

(1) Ниедна договорна страна нема да преземе мерки, со кои инвеститорот од другата договорна страна, посредно или непосредно, се лишува од својата инвестиција, освен ако не се исполнети следниве услови:

- (а) тие мерки да се преземени во јавен интерес, по законска постапка;
- (б) мерките се дистинктивни, а не дискриминаторски; и
- (в) мерките се придружени со одредби за плаќање на итен, адекватен и ефективен надоместок, кој ќе се трансферира, во конвертибилна валута, без одлагање.

(2) Ваквиот надоместок ќе одговара на праведна пазарна вредност на експроприраната инвестиција непосредно пред да е извршена експропријацијата, односно пред да се дознае дека односната експропријација има влијание на вредноста на инвестицијата (во натамошниот текст "дата на вреднување").

Ваквата пазарна вредност по барање на инвеститорот ќе биде изразена во слободна конвертибилна валута врз основа на пазарен девизен курс кој што постои за таа валута на датата на вреднување. Надоместокот исто така ќе вклучува камата по комерцијална стапка поставена на пазарна основа од датумот на експропријација се до датумот на плаќање.

(3) Одредбите од ставовите (1) и (2) од овој член исто така ќе се применуваат на приходи од инвестиции како и во случај на ликвидација, на средствата од ликвидацијата.

(4) Инвеститорите на секоја договорна страна кои трпат штета во инвестициите на територијата на другата договорна страна

поради војна или друг вооружен судир, вонредна состојба, побуна, востание или немири, ќе им се одобри, во смисла на враќање, обештетување, компензација или друг вид надоместок, третман кој не е покеповолен од оној кој се признава на сопствените инвеститори односно на инвеститорите од трети држави. Исплатата на наведените надоместоци ќе се изврши без одлагање во слободна конвертибилна валута.

Член 5 ПРЕНОС

(1) Секоја договорна страна ќе дозволи без одлагање пренос на плаќања во слободна конвертибилна валута во однос на инвестициите, како што се:

- (а) приходи;
- (б) средства од целосна или делумна продажба или ликвидација на инвестиција од инвеститор на другата договорна страна;
- (в) средства за враќање на кредити и камата;
- (г) заработка на лица, кои не се државјани, на кои им е дозволено да работат во врска со инвестицијата на кивната територија и други износи наменети за покривање на трошоците поврзани со управувањето со инвестицијата; и
- (д) надоместоците од член 4.

(2) Секој трансфер од овој договор ќе биде извршен според важечкиот пазарен девизен курс, на валутата во која треба да биде извршен трансферот, на денот на трансферот, ако станува збор за спот трансакциите. Во отсуство на девизен пазар, стапката која ќе се користи ќе биде најновата стапка применета на локални инвестиции или најновата стапка за конверзија на валути во Специјални Права на Влечење, во зависност која е најповолна за инвеститорот.

Член 6 СУБРОГАЦИЈА

Ако една договорна страна или нејзина назначена агенција изврши плаќање на било кои од нејзините инвеститори под гаранција што ја издала за инвестирање на територијата на другата договорна страна, другата договорна страна, без ограничување на правата на првата договорната страна според член 8, ќе го признае преносот на било кое право на таквиот инвеститор на првата договорна страна или нејзина назначена агенција и суброгацијата на првата договорната страна или нејзината назначена агенција во поглед на таквото право.

Член 7 РЕШАВАЊЕ НА СПОРОВИ МЕЃУ ИНВЕСТИТОР И ДОГОВОРНА СТРАНА

(1) Секој спор во врска со инвестиција меѓу инвеститор од едната договорна страна и другата договорна страна ќе се решава, доколку е можно, пријателски.

(2) Секоја од договорните страни се обврзува да го поднесе до Меѓународниот центар за решавање на инвестициони спорови (ICSID) за решавање со спогодба или арбитража според Вашингтонската конвенција од 18 март 1965 година за решавање на инвестициони спорови меѓу државите и државјаните на други држави или до *ad hoc* трибунал основан според арбитражните правила на Центарот на Обединети Нации за меѓународно арбитражно право (UNCITRAL), секој таков спор кој не е решен за шест месеци од датата, на која спорот е покренат од било која страна. Доколку Центарот не е на располагање, спорот по избор на инвеститорот исто така може да биде поднесен за разрешување по пат на задолжителна арбитражка кај Дополнителни инстанци на Центарот. Доколку страните во спорот имаат различни гледишта за тоа дали спогодба или арбитража е попогоден начин за решавање на спорот, инвеститорот ќе има право на избор.

(3) За целите на овој член и член 25 (2) (б) од споменатата Вашингтонска конвенција, секое правно лице кое е основано во согласност со законите на едната договорна страна и во кое пред појавувањето на спорот, инвеститор од другата договорна страна има доминантен интерес, ќе се третира како правно лице на другата договорна страна.

(4) Надлежен орган според Правилата за арбитража на UNCITRAL ќе биде претседателот, потпретседателот или најстариот судија од меѓународниот суд на правдата, кој не е државјанин на ниедна од договорните страни. Третиот арбитратор нема да биде државјанин на било која договорна страна.

(5) Секоја арбитражка ќе се одржува во држава која е страна на Конвенцијата на обединетите нации за признавање и спроведување на странски арбитражни пресуди, донесена во Њујорк, на 10 јуни, 1958 година.

(6) Согласноста дадена од секоја од договорните страни во став (2) и поднесувањето на спорот од инвеститор според споменатите ставови ќе ги задоволува условите на:

(а) Поглавје 2 од Вашингтонската конвенција (Надлежноста на Центарот) и Правилата на дополнителната инстанца за писмена согласност на страните на спорот;

(б) член 1 од Правилата за арбитража на UNCITRAL за писмена согласност за известување на арбитражата од страна на страните на договорот; и

(в) член 2 од Конвенцијата на Обединетите нации за признавање и примена на странски арбитражни пресуди, донесена во Њујорк на 10 јуни, 1958 година за "писмена согласност".

(7) Секоја арбитражна пресуда која е извршена според овој член ќе биде конечна и задолжителна за страните на спорот. Секоја од договорните страни ќе ги спроведува без одлагање одредбите на таквата пресуда и ќе овозможи на својата територија спроведување на пресудата.

(8) Во било која постапка во однос на инвестиционен спор, договорната страна нема да наведува, со цел одбрана, остварување на контра побарување и право на пребивање или од било која друга причина, дека надоместување или друга компензација на сите или на дел од наведените загуби се добиени според договорот за осигурување или гаранција.

Член 8

СПОРОВИ МЕЃУ ДОГОВОРНИТЕ СТРАНИ

(1) Секој спор меѓу договорните страни кој се однесува на толкувањата и примената на овој договор, ќе се решава, доколку е можно, со преговори меѓу Владите на двете договорни страни.

(2) Доколку спорот не може да се реши во рок од шест месеци од датумот на кој се побарани преговори од едната договорна страна, врз основа на барање од било која договорна страна, ќе биде доставен до арбитражен суд.

(3) Арбитражниот суд ќе се свикува од случај на случај и секоја договорна страна ќе именува по еден член. Овие два члена ќе се договорат за државјани на трета држава како нивни претседател кој мора да биде назначен од Владите на двете договорни странки. Членовите ќе се именуваат во рок од два месеци, а претседателот во рок од четири месеци, од датумот кога едната договорна страна ја известила другата договорна страна за својата желба за поднесување на спорот до арбитражниот суд.

(4) Ако временските рокови од став (3) на овој член не се исполнети едната договорна страна може, во отсуство на друго релевантно решение, да побара од претседателот на Меѓународниот суд на правдата да ги изврши неопходните назначувања.

(5) Ако според ставот (4) на овој член претседателот на Меѓународниот суд на правдата е спречен во вршењето на својата функција или ако е државјанин на една од договорните страни потпретседателот ќе биде повикан да ги изврши неопходните назначувања. Ако потпретседателот е спречен во вршењето на својата функција или е државјанин на една од договорните страни, најстариот судија на Судот кој не е спречен и државјанин ниту на една од договорните страни ќе биде повикан да ги изврши неопходните назначувања.

(6) Арбитражниот суд ќе донесе одлука со мнозинство на гласови и одлуката е конечна и задолжителна за двете страни. Секоја страна ги поднесува своите трошоци врзани за членот назначен од договорната страна како и трошоците врзани за застапување во арбитражната постапка; трошоците за претседателот како и останатите трошоци ќе ги поднесат на еднакви делови договорните странки. Арбитражниот суд, меѓутоа, може во својата одлука да наложи поголем дел од трошоците да бидат на товар на една од договорните страни. По однос на другите аспекти, постапката на арбитражниот суд ќе биде одредена од самиот суд.

Член 9

ПРИМЕНА НА ДОГОВОРОТ

(1) Овој договор ќе се применува на сите инвестиции, без оглед на тоа дали се извршени пред или по неговото влегување во сила, но, нема да се применува на спор, кој се однесува на инвестиција, а кој настанал, или барање, кое се однесува на инвестиција, а кое било подмирен пред неговото стапување на сила.

Член 10

ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА, ТРАЕЊЕ И ПРЕСТАНОК НА ДОГОВОРОТ

(1) Договорните страни ќе се известат меѓусебно кога ќе бидат исполнети уставните услови за влегување во сила на овој договор. Овој договор влегува во сила на првиот ден од вториот месец по датата на добивањето на последното известување.

(2) Овој договор останува во сила за период од дваесет години. По овој период, ќе остане во сила до истекувањето на дванаесет месеци од датата кога едната договорна страна писмено ја известила другата страна за својата одлука да го прекине овој договор.

(3) На инвестициите извршени пред датата кога писменото известување за откажувањето на договорот стапило на сила, одредбите од член 1 до член 9 од овој договор ќе се применуваат за период од дваесет години од таа дата.

Како сведоштво, долу потпишаните, ополномочени за таа цел, го потпишаа овој договор.

Составен во Скопје, на ден 7 мај 1998 година, во два оригинални примероци на македонски, шведски и англиски јазик, трите текста се подеднакво автентични. Во случај на разлики во тolkuvanjeeto валиден ќе биде текстот на англиски јазик.

ЗА МАКЕДОНСКАТА ВЛАДА

Министер за надворешни работи
Благој Ханчишки

ЗА ШВЕДСКАТА ВЛАДА

Министер за надворешни работи
Лена Јелм Вален

AVTAL MELLAN MAKEDONISKA REGERINGEN OCH SVENSKA REGERINGEN OM FRÄMJANDE OCH ÖMSESIDIGT SKYDD AV INVESTERINGAR

Den makedoniska regeringen och den svenska regeringen,
 som önskar intensifiera det ekonomiska samarbetet till ömsesidig
 nytta för de båda länderna och vidmakthålla skäliga och rättvisa
 villkor för investeringar av den ena avtalspartens investerare inom
 den andra avtalspartens territorium,
 som erkänner att främjande och ömsesidigt skydd av sådana
 investeringar gynnar utvecklingen av de ekonomiska
 förbindelserna mellan de båda avtalsparterna och stimulerar
 investeringsinitiativ,
 har kommit överens om följande.

Artikel 1 Definitioner

I detta avtal används följande definitioner:

1. Termen *investering* avser alla slags tillgångar som ägs eller kontrolleras och investerats direkt eller indirekt av en investerare från den ena avtals parten inom den andra avtalspartens territorium, förutsatt att investeringen har gjorts i överensstämmelse med den senare avtalspartens lagar och bestämmelser; termen *investering* omfattar i synnerhet, men inte uteslutande, följande:
 - a) Lös och fast egendom liksom varje annan sakrätt såsom intecning, panträtt, säkerhet, nyttjanderätt och liknande rättigheter.
 - b) Aktier och andra slag av intressen i bolag.
 - c) Rättsanspråk på penningar eller annan prestation av ekonomiskt värde.
 - d) Immateriella rättigheter, tekniska processer, firmanamn, know-how, goodwill och andra liknande rättigheter.
 - e) Företagskoncessioner grundade på lag, myndighetsbeslut eller avtal, häri inbegripet koncessioner att undersöka, utveckla, utvinna eller bearbeta naturtillgångar.

En ändring av den form i vilken tillgångar är investerade skall inte inverka på deras egenskap av investering.

Utrustning som enligt leasingavtal ställs till en leasingtagares förfogande inom en avtalsparts territorium av en leasinggivare som är den andra avtalspartens investerare skall inte behandlas mindre förmånligt än en investering.

2. Med termen *investerare* avses följande:

- a) Fysiska personer som är medborgare i en avtalspart i enlighet med dess lagar.
- b) Juridiska personer som har bildats eller upprättats i enlighet med endera avtalspartens lagar, eller som har bildats eller upprättats enligt lagarna i tredje land med ett övervägande intresse av endera avtalspartens investerare.

3. Med termen *avkastning* avses de belopp som en investering avkastar och omfattar i synnerhet, men inte uteslutande, vinstmedel, ränta, realisationsvinster, utdelning, royalties, ersättningar och återinvesterad avkastning.

4. Med termen *territorium* avses vardera avtalspartens territorium, den ekonomiska zonen, den del av havsbottnen samt dennas underlag över vilka avtalsparten i fråga i enlighet med folkrätten utövar suverän rätt eller jurisdiktion.

Artikel 2 Främjande och skydd av investeringar

1. Vardera avtalsparten skall, med beaktande av sin allmänna politik beträffande utländska investeringar, främja investeringar inom sitt territorium av den andra avtalspartens investerare och tillåta sådana investeringar i enlighet med sin lagstiftning.

2. Med förbehåll för lagar och andra bestämmelser avseende utlänningsars inresa och vistelse skall personer som arbetar för den ena avtalspartens investerare liksom medlemmar av deras hushåll tillåtas att inresa i, uppehålla sig inom och lämna den andra avtalspartens territorium för att utföra verksamhet med anknytning till investeringar där.

3. Vardera avtalsparten skall alltid tillförsäkra investeringar som gjorts av investerare från den andra avtalsparten en skälig och rättvis behandling och inte genom oskäliga eller diskriminerande åtgärder försvara förvaltning, underhåll, utnyttjande och åtnjutande därav, förfogande däröver eller förvärv av varor och tjänster eller försäljning av produktionen.

4. Investeringar som gjorts inom en avtalsparts territorium i enlighet med dennas lagar och bestämmelser skall åtnjuta fullständigt skydd enligt detta avtal. I inget fall får en avtalspart ge en behandling som är mindre förmånlig än den som folkrätten fordrar.

5. Återinvesterad avkastning som härrör från en investering skall medges samma behandling och åtnjuta samma skydd som en investering.

Artikel 3 Nationell behandling och mest-gynnad-nations-behandling

1. Vardera avtalsparten skall ge investeringar gjorda inom dess territorium av den andra avtalspartens investerare en behandling som inte är mindre förmånlig än den som ges investeringar gjorda av dess egna investerare eller av investerare från tredje land, beroende på vilken behandling som är den mest förmånliga.

2. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel skall en avtalspart som har slutit eller kan komma att sluta avtal om att bilda en tullunion, en gemensam marknad eller ett frihandelsområde vara oförhindrad att ge en mer förmånlig behandling åt investeringar som gjorts av investerare från stater som ävenledes är parter i ett sådant avtal eller av investerare från vissa av dessa stater.

3. Bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel skall inte tolkas så att de ålägger den ena avtalsparten att till investerare från den andra avtalsparten utsträcka förmånen av behandling, fördelar eller rättigheter som följer av internationella avtal eller uppgörelser eller av nationell lagstiftning som helt eller till övervägande del avser beskattning.

Artikel 4 Expropriation och ersättning

1. Ingendera avtalsparten skall vidta några åtgärder sorn direkt eller indirekt berövar en investerare från den andra avtalsparten en investering, såvida inte följande villkor är uppfyllda:

a) Åtgärderna vidtas i allmänt intresse och i enlighet med vederbörligt rättsligt förfarande.

b) Åtgärderna är otvetydiga och icke-diskriminerande.

c) Åtgärderna åtföljs av bestämmelser om betalning av prompt, adekvat och effektiv ersättning som skall kunna överföras utan dröjsmål i en fritt konvertibel valuta.

2. Ersättningen skall uppgå till den exproprierade investeringens skäliga marknadsvärde vid tidpunkten omedelbart innan expropriationen eller den förestående expropriationen blev känd på ett sådant sätt att investeringens värde påverkades (i det följande benämnd *värderingsdagen*).

Detta skäliga marknadsvärde skall på begäran av investeraren uttryckas i en fritt konvertibel valuta på grundval av gällande växelkurs för valutan i fråga på värderingsdagen. Ersättningen skall också inkludera ränta till gängse marknadsräntesats från dagen för expropriation till betalningsdagen.

3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 i denna artikel skall även gälla avkastningen av en investering och, i förekommande fall, behållningen av en likvidation.

4. Investerare från en avtalspart vars investeringar inom den andra avtalspartens territorium lider skada till följd av krig eller annan väpnad konflikt, nationellt nødläge, revolt, uppror eller upplöpp skall i fråga om restitution, gottgörelse, ersättning eller annan uppgörelse medges en behandling som inte är mindre förmånlig än den som medges denna sistnämnda avtalsparts egna investerare eller investerare från tredje land. Utbetalningar i anledning härav skall kunna överföras utan dröjsmål i en fritt konvertibel valuta.

Artikel 5 Överföringar

1. Vardera avtalsparten skall utan dröjsmål medge överföring i en fritt konvertibel valuta av betalningar i samband med en investering av bl.a. följande:

- a) Avkastning.
- b) Behållningen av en total eller partiell försäljning eller likvidation av en investering gjord av en investerare från den andra avtals parten.
- c) Medel för återbetalning av lån och ränta.
- d) Inkomster uppburna av personer, som inte är medborgare i avtalsparten, med tillstånd att arbeta i samband med en investering inom dennes territorium samt andra medel som avsatts för att täcka utgifter i samband med förvaltningen av investeringen.
- e) Ersättning enligt artikel 4.

2. Alla överföringar enligt detta avtal skall verkställas till den växelkurs som gäller den dag överföringen görs för enstaka transaktioner i den valuta som skall överföras. Om ingen marknad

för utländska valutor finns, skall den växelkurs gälla som senast tillämpades för inkommende investeringar eller den senaste växelkursen för konvertering av valutor i *särskilda dragningsrätter*, beroende på vilkendera som är den mest förmånliga för investeraren.

Artikel 6 Subrogation

Om en avtalspart eller dennes utsedda organ gör en utbetalning till någon av sina investerare i enlighet med en garanti som den har utfärdat med avseende på en investering inom den andra avtalspartens territorium, skall den sistnämnda avtalsparten - utan att det skall inskränka den förstnämnda avtalspartens rättigheter enligt artikel 8 - erkänna överföringen av varje rättighet eller fordran som tillkommer en sådan investerare till den förstnämnda avtalsparten eller dess utsedda organ och den förstnämnda avtalsparten eller dess utsedda organs övertagande av varje sådan rättighet eller fordran.

Artikel 7 Twister mellan en investerare och en avtalspart

1. Twister om en investering mellan en investerare från den ena avtalsparten och den andra avtalsparten skall om möjligt lösas i godo.
2. Vardera avtalsparten ger härmmed sitt samtycke till att hänskjuta till Internationella centralorganet för biläggande av investeringstwister (ICSID), för lösande genom förlikning eller skiljedom enligt *Konventionen om biläggande av investeringstwister mellan stater och medborgare i annan stat*, upprättad i Washington den 18 mars 1965, eller till en skiljedomstol, som från fall till fall skall konstitueras enligt de regler för skiljeförfaranden som har utformats av Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt (UNCITRAL), varje twist som inte har lösts inom sex månader från den dag då twistefrågan väcktes av endera parten. Om centralorganet inte skulle vara tillgängligt, står det investeraren fritt att hänskjuta twisten för lösning genom bindande skiljeförfarande till centralorganets supplementära regler. Om parterna i en twist har olika uppfattning om huruvida förlikning eller skiljedom är det lämpligaste sättet att lösa twisten, skall investeraren ha rätt att välja.
3. Vid tillämpning av denna artikel och artikel 25.2 b i Washingtonkonventionen skall varje juridisk person som har bildats i enlighet med endera avtalspartens lagstiftning och i vilken,

innan en tvist uppkommer, en investerare från den andra avtals parten ägde ett dominerande intresse, behandlas som en juridisk person från denna andra avtalspart.

4. Tillsättande instans enligt UNCITRAL:s regler om skiljeförfarande skall vara presidenten, vicepresidenten eller den till tjänsteåren därpå följande ledamoten i Internationella domstolen, såvida denne inte är medborgare i någon av avtalsparterna. Den tredje skiljemannen skall inte vara medborgare i någon av avtalsparterna.

5. Skiljeförfarande skall ske i en stat som tillträtt Förenta nationernas *Konvention om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar*, upprättad i New York den 10 juni 1958.

6. Det samtycke som skall ges av vardera avtals parten enligt punkt 2 och hänskjutandet av tvisten till skiljedom av en investerare skall uppfylla kravet enligt

a) kapitel II i Washingtonkonventionen (*centralorganets jurisdiktion*) och de supplementära reglerna för "*skriftligt samtycke av de tvistande parterna*",

b) artikel 1 i UNCITRAL:s regler om skiljeförfarande vad gäller "*skriftlig överenskommelse mellan de kontraktsslutande parterna om hänskjutande till skiljeförfarande*", samt

c) artikel II i Förenta nationernas *Konvention om erkänning och verkställighet av utländska skiljedomar*, upprättad i New York den 10 juni 1958, för "*skriftligt avtal*".

7. Skiljedom enligt denna artikel skall vara slutgiltig och bindande för de tvistande parterna. Vardera avtals parten skall utan dröjsmål genomföra vad som bestämts i varje sådan skiljedom och tillse att skiljedomen verkställs inom dess territorium.

8. En avtalspart skall inte i ett förfarande som gäller en investeringstvist som försvar, genfordran, rätt till motfordran eller av någon annan anledning åberopa att gottgörelse eller annan ersättning mottagits för hela den påstådda skadan eller en del av denna till följd av försäkring eller garantiaftal.

Artikel 8 Twister mellan avtalsparterna

1. Twister mellan avtalsparterna om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal skall om möjligt lösas genom förhandlingar mellan de båda avtalsparternas regeringar.

2. Om en tvist inte kan lösas på detta sätt inom sex månader efter den dag då förhandlingar har begärts av endera avtalsparten, skall den på endera avtalspartens begäran hänskjutas till en skiljedomstol.
3. Skiljedomstolen skall konstitueras från fall till fall, varvid vardera avtalsparten skall utse en ledamot. Dessa båda ledamöter skall därefter enas om en medborgare i en tredje stat att vara ordförande; denne skall utses av de båda avtalsparternas regeringar. Ledamöterna skall utses inom två månader och ordföranden inom fyra månader räknat från den dag då endera avtalsparten har meddelat den andra avtalsparten om sin önskan att hänskjuta tvisten till skiljedomstol.
4. Om de tidsfrister som avses i punkt 3 i denna artikel inte har iakttagits, kan endera avtalsparten i avsaknad av annat tillämpligt arrangemang anmoda presidenten i Internationella domstolen att göra de erforderliga utnämningarna.
5. Om presidenten i Internationella domstolen är förhindrad att fullgöra den uppgift som avses i punkt 4 i denna artikel eller är medborgare i endera avtalsparten, skall vicepresidenten anmodas att göra de erforderliga utnämningarna. Om vicepresidenten är förhindrad att fullgöra denna uppgift eller är medborgare i endera avtalsparten, skall den till tjänsteåren äldste ledamot av domstolen som inte har förfall eller är medborgare i en av avtalsparterna anmodas att göra de erforderliga utnämningarna.
6. Skiljedomstolens avgöranden skall fattas genom majoritetsbeslut och vara slutgiltiga och bindande för avtalsparterna. Vardera avtalsparten skall bära kostnaderna för den ledamot den har utsett och för sin representation i skiljeförfarandet; kostnaderna för ordföranden och alla andra kostnader skall fördelas lika mellan de båda avtalsparterna. Skiljedomstolen kan dock i sitt beslut förordna att en större del av kostnaderna skall bäras av den ena av avtalsparterna. I alla andra avseenden skall skiljedomstolen själv fastställa sin arbetsordning.

Artikel 9 Tillämpning av avtalet

Detta avtal skall tillämpas på alla investeringar, vare sig de har gjorts före eller efter avtalets ikraftträdande, dock inte på tvister om en investering som har uppkommit eller ett anspråk rörande en investering som har avgjorts före avtalets ikraftträdande.

Artikel 10 Ikraftträdande, varaktighet och uppsägning

1. Parterna skall **notifiera** varandra när de konstitutionella formaliteterna för detta avtals ikraftträdande har uppfyllts. Det trär i kraft den första dagen i den andra månaden som följer efter dagen för mottagandet av den sista notifieringen.
2. Detta avtal skall gälla för en tid av 20 år. Därefter skall det fortsätta att gälla till dess att tolv månader har förflutit från den dag då endera avtalsparten skriftligen meddelar den andra avtalsparten sitt beslut att säga upp det.
3. Med avseende på investeringar gjorda före den dag då uppsägningen av avtalet börjar gälla, skall bestämmelserna i artikel 1 - 9 förbli i kraft under en tid av ytterligare 20 år räknat från nämnda dag.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta avtal.

Upprättat i Skopje den 7 maj 1998 i två exemplar på makedoniska, svenska och engelska språken, vilka tre texter är lika giltiga. Vid tolkningsskiljaktigheter skall den engelska texten har företräde.

**FÖR MAKEDONISKA
REGERINGEN:**

FÖR SVENSKA REGERINGEN:

AGREEMENT

between the Macedonian Government and the Swedish Government on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments

The Macedonian Government and the Swedish Government desiring to intensify economic cooperation to the mutual benefit of both countries and to maintain fair and equitable conditions for investments by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

recognizing that the promotion and reciprocal protection of such investments favor the expansion of the economic relations between the two Contracting Parties and stimulate investment initiatives, have agreed as follows:

Article 1 Definitions

For the purposes of this Agreement:

- (1) "investment" shall mean any kind of asset owned or controlled, invested directly or indirectly, by an investor of one Contracting Party

in the territory of the other Contracting Party, provided that the investment has been made in accordance with laws and regulations of the other Contracting Party, and shall include in particular, though not exclusively:

- (a) movable and immovable property as well as any other property rights, such as mortgage, lien, pledge, usufruct and similar rights;
- (b) shares and other kinds of interest in companies;
- (c) title to money or any performance having an economic value;
- (d) intellectual property rights, technical processes, trade names, know-how, goodwill and other similar rights; and
- (e) business concessions conferred by law, administrative decisions or under contract, including concessions to search for, develop, extract or exploit natural resources.

A change in the form in which assets are invested does not affect their character as investments.

Equipment, that under a leasing agreement is placed at the disposal of a lessee in the territory of one Contracting Party by a lessor being an investor of the other Contracting Party, shall be treated no less favorably than an investment.

(2) "investor" shall mean:

- (a) any natural person who is a national of a Contracting Party in accordance with its law; and
- (b) any legal person organized or established in the territory of either Contracting Party, or in a third country with a predominant interest of an investor of either Contracting Party.

(3) "returns" shall mean the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, include profit, interest, capital gains, dividends, royalties or fees, as well as reinvested returns.

(4) "territory" shall mean the territory of each Contracting Party as well as the exclusive economic zone, the seabed and subsoil, over which the Contracting Party exercises, in accordance with international law, sovereign rights or jurisdiction.

Article 2

Promotion and Protection of Investments

(1) Each Contracting Party shall, subject to its general policy in the field of foreign investment, promote in its territory investments by

investors of the other Contracting Party and shall admit such investments in accordance with its legislation.

(2) Subject to the laws and regulations relating to the entry and sojourn of aliens, individuals working for an investor of one Contracting Party, as well as members of their household, shall be permitted to enter into, remain on and leave the territory of the other Contracting Party for the purpose of carrying out activities associated with investments in the territory of the latter Contracting Party.

(3) Each Contracting Party shall at all times ensure fair and equitable treatment of the investments by investors of the other Contracting Party and shall not impair the management, maintenance, use, enjoyment or disposal thereof as well as the acquisition of goods and services and the sale of their production, through unreasonable or discriminatory measures.

(4) The investments made in accordance with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory they are undertaken, enjoy the full protection of this Agreement. In no case shall a Contracting Party award treatment less favorable than that required by international law.

(5) Reinvested returns yielded from an investment shall be given the same treatment and protection as an investment.

Article 3 **National and Most Favored Nation Treatment**

(1) Each Contracting Party shall apply to investments made in its territory by investors of the other Contracting Party a treatment which is no less favorable than that accorded to investments made by its own investors or by investors of third States, whichever is the more favorable.

(2) Notwithstanding the provisions of Paragraph (1) of this Article, a Contracting Party which has concluded or may conclude an agreement regarding the formation of a customs union, a common market or a free-trade area shall be free to grant more favorable treatment to investments by investors of the State or States which are also parties to the aforesaid agreements, or by investors of some of these States.

(3) The provisions of Paragraph (1) of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation.

Article 4

Expropriation and Compensation

- (1) Neither Contracting Party shall take any measures depriving directly or indirectly, an investor of the other Contracting Party of an investment unless the following conditions are complied with:
- (a) the measures are taken in the public interest and under due process of law;
 - (b) the measures are distinct and not discriminatory, and
 - (c) the measures are accompanied by provisions for the payment of prompt, adequate and effective compensation, which shall be transferable without delay in a freely convertible currency.

(2) Such compensation shall amount to the fair market value of the investment expropriated at the time immediately before the expropriation or impending expropriation became known in such a way as to affect the value of the investment (hereinafter referred to as the "Valuation Date").

Such fair market value shall at the request of the investor be expressed in a freely convertible currency on the basis of the market rate of exchange existing for that currency on the Valuation Date. Compensation shall also include interest at a commercial rate established on a market basis from the date of expropriation until the date of payment.

(3) The provisions of Paragraphs (1) and (2) of this Article shall also apply to the returns from an investment as well as, in the event of liquidation, to the proceeds from the liquidation.

(4) Investors of either Contracting Party who suffer losses of their investments in the territory of the other Contracting Party due to war or other armed conflict, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot shall be accorded, with respect to restitution, indemnification, compensation or other settlement, a treatment which is no less favorable than that accorded to its own investors or to investors of any third State. Resulting payments shall be transferable without delay in a freely convertible currency.

Article 5

Transfers

- (1) Each Contracting Party shall allow without delay the transfer in a freely convertible currency of payments in connection with an investment, such as:

- (a) the returns;
- (b) the proceeds from a total or partial sale or liquidation of any investment by an investor of the other Contracting Party;
- (c) funds in repayment of loans and interest;
- (d) the earnings of individuals, not being its nationals, who are allowed to work in connection with an investment in its territory and other amounts appropriated for the coverage of expenses connected with the management of the investment; and
- (e) compensation under Article 4.

(2) Any transfer referred to in this Agreement shall be effected at the market rate of exchange existing on the day of transfer with respect to spot transactions in the currency to be transferred. In the absence of a market for foreign exchange, the rate to be used will be the most recent rate applied to inward investments or the most recent exchange rate for conversion of currencies into Special Drawing Rights, whichever is the most favorable to the investor.

Article 6 Subrogation

(1) If a Contracting Party or its designated agency makes a payment to any of its investors under a guarantee it has granted in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, the latter Contracting Party shall, without prejudice to the rights of the former Contracting Party under Article 8, recognize the transfer of any right or title of such an investor to the former Contracting Party or its designated agency and the subrogation of the former Contracting Party or its designated agency to any such right or title.

Article 7 Disputes between an Investor and a Contracting Party

(1) Any dispute concerning an investment between an investor of one Contracting Party and the other Contracting Party shall, if possible, be settled amicably

(2) Each Contracting Party hereby consents to submit to the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID) for settlement by conciliation or arbitration under the Washington Convention of 18 March 1965 on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States or to an ad hoc tribunal set up under Arbitration Rules of the United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL), any such dispute which has not been settled within six months following the date, on which the dispute has been raised by either party. If the Centre should not be available the dispute, at the choice of the investor may also be submitted for

settlement by binding arbitration to the Additional Facility of the Centre. If the parties to such a dispute have different opinions as to whether conciliation or arbitration is the more appropriate method of settlement, the investor shall have the right to choose.

(3) For the purpose of this Article and Article 25 2 (b) of the said Washington Convention, any legal person which is constituted in accordance with the legislation of one Contracting Party and in which, before a dispute arises, an investor of the other Contracting Party held a predominant interest shall be treated as a legal person of the other Contracting Party.

(4) The appointing authority under the UNCITRAL Arbitration Rules shall be the President, the Vice-President or the next senior Judge of the International Court of Justice, who is not a national of either Contracting Party. The third arbitrator shall not be a national of either Contracting Party.

(5) Any arbitration shall be held in a state that is a party to the United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, done at New York, June 10, 1958.

(6) The consent given by each Contracting Party in paragraph (2) and the submission of the dispute by an investor under the said paragraph shall satisfy the requirement of:

- (a) Chapter II of the Washington Convention (Jurisdiction of the Centre) and the Additional Facility Rules for written consent of the parties to a dispute;
- (b) Article I of the UNCITRAL Arbitration Rules for an agreement in writing on referral to arbitration by the parties to a contract; and
- (c) Article II of the United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards, done at New York, June 10, 1958, for "an agreement in writing".

(7) Any arbitral award rendered pursuant to this Article shall be final and binding on the parties to the dispute. Each Contracting Party shall carry out without delay the provisions of any such award and provide in its territory for the enforcement of such award.

(8) In any proceeding involving an investment dispute, a Contracting Party shall not assert, as a defense, counterclaim, right of set-off or for any other reason, that indemnification or other compensation for all or part of the alleged damages has been received pursuant to an insurance or guarantee contract.

Article 8**Disputes between the Contracting Parties**

- (1) Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, if possible, be settled by negotiations between the Governments of the two Contracting Parties.
- (2) If the dispute cannot thus be settled within six months, following the date on which such negotiations were requested by either Contracting Party, it shall at the request of either Contracting Party be submitted to an arbitration tribunal.
- (3) The arbitration tribunal shall be set up from case to case, each Contracting Party appointing one member. These two members shall then agree upon a national of a third State as their chairman, to be appointed by the Governments of the two Contracting Parties. The members shall be appointed within two months, and the chairman within four months, from the date either Contracting Party, has advised the other Contracting Party of its wish to submit the dispute to an arbitration tribunal.
- (4) If the time limits referred to in Paragraph (3) of this Article have not been complied with, either Contracting Party may, in the absence of any other relevant arrangement, invite the President of the International Court of Justice to make the necessary appointments.
- (5) If the President of the International Court of Justice is prevented from discharging the function provided for in Paragraph (4) of this Article or is a national of either Contracting Party, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is prevented from discharging the said function or is a national of either Contracting Party, the most senior member of the Court who is not incapacitated or a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.
- (6) The arbitration tribunal shall reach its decision by a majority of votes, the decision being final and binding on the Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the cost of the member appointed by that Contracting Party as well as the costs for its representation in the arbitration proceedings; the cost of the chairman as well as any other costs shall be borne in equal parts by the two Contracting Parties. The arbitration tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the Contracting Parties. In all other respects, the procedure of the arbitration tribunal shall be determined by the tribunal itself.

Article 9**Application of the Agreement**

- (1) This Agreement shall apply to all investments, whether made before or after its entry into force, but shall not apply to any dispute

concerning an investment which arose, or any claim concerning an investment which was settled, before its entry into force.

Article 10

Entry into Force, Duration and Termination

(1) The Contracting Parties shall notify each other when the constitutional requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. The Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date of receipt of the last notification.

(2) This Agreement shall remain in force for a period of twenty years. Thereafter it shall remain in force until the expiration of twelve months from the date that either Contracting Party in writing notifies the other Contracting Party of its decision to terminate this Agreement.

(3) In respect of investments made prior to the date when the notice of termination of this Agreement becomes effective, the provisions of Article 1 to 9 shall remain in force for a further period of twenty years from that date.

In witness whereof the undersigned, duly authorized to this effect, have signed this Agreement.

Done at Skopje, on 7th of May 1998 in duplicate in the Macedonian, the Swedish and the English languages, the three texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

For the Macedonian Government

For the Swedish Government

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".